

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 16 maart 2016

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 16.30 – 19.10 uur

Aanwezig: dhr. M.D. Blom (voorzitter), mw. K.W. van Doesen (D66), mw. L.R. van Gijlswijk (SP), mw. M. van Duin (SP), mw. K. Boogaard (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), mw. G. Chakor (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), mw. E. Akkerman (VVD), dhr. J.R. Honkoop (VVD), dhr. M. Bolle (CDA), mw. I.M. Jongman (ChristenUnie, tot en met agendapunt B1), dhr. E.B. Koopmans (ChristenUnie, bij agendapunt B2), dhr. A.P.M. Banach (Student en Stad), dhr. T. van Zoelen (PvdD)

Wethouders: dhr. M.T. Gijsbertsen, dhr. J.M. van Keulen, dhr. R. van der Schaaf

Namens de griffie: mw. A. Weiland (commissiegriffier)

Verslag: dhr. Z. Jeurig

Insprekers: dhr. Alderkamp (Cliëntenraad Groningen), mw. De Ruiters (Netwerk FNV Groningen), mw. Willems (Dwargarbeid Nee Groningen) bij agendapunt B1; dhr. Wennekes (stichting MIES) bij agendapunt B2.

Opening

De voorzitter:

- Geeft allereerst het woord aan de directeur van de basisschool De Sterrensteen, mw. Van der Waarden, en een aantal kinderen.

Mw. Van der Waarden (directeur OBS De Sterrensteen):

- Legt samen met de kinderen uit wat de school en de kinderen hebben gemaakt in verband met het Kindpakket. Er zijn posters gemaakt. Het Kindpakket is bestemd voor gezinnen die iets aan kunnen vragen bij de brugfunctionarissen zoals Super Wilma.

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

Wethouder Van der Schaaf:

- TSN Thuiszorg is vandaag failliet gegaan en TSN Begeleiding heeft surséance van betaling aangevraagd. Donderdag ontvangen alle cliënten een brief van de stad. Het gemeentelijke belteam is op sterkte gebracht. De raad wordt geïnformeerd over hoe het college gaat handelen. De dienstverlening blijft gewaarborgd.
- Nieuwe aanpak arbeidsmarktbeleid: de wethouder geeft uitleg over de pilots voor de doelgroepen jongeren en mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. De wethouder vraagt of de raadsleden interesse hebben deze aanpakken op locatie te bekijken.
- Stand van zaken afspraakbanen, tot en met derde kwartaal 2015: de arbeidsmarktregio Groningen zit op 1420 banen. Dit is meer dan het te behalen totaal voor eind 2016. De vraag is of alle banen zullen beklijven.

Wethouder Gijsbertsen:

- Suwinet: na de rapportage van de Inspectie heeft de gemeente een verbeterplan uitgevoerd. Nu wordt op één na aan alle normen voldaan. De raad ontvangt een brief hierover.
- Project Bijstand op maat: de wethouder schetst de stand van zaken. Op landelijk niveau zal nog besluitvorming plaatsvinden.
- Het Toentje verhuist naar het Pioenpark. De opening is in april en de raad wordt uitgenodigd.
- De week van het geld: de wethouder geeft aan wat er in de stad gebeurt.

A2. Vaststelling verslag 20 januari 2016

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A4. Afspraken en planning

a. Besluitenlijst

b. Langetermijnagenda

c. Lijst initiatiefvoorstellen en moties

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Zegt dat in de LTA-lijst wordt voorgesteld sommige punten af te voeren zonder dat die in de commissie aan de orde zijn geweest. Dat kan niet.
- In de lijst IM wordt voorgesteld twee moties van de SP af te voeren. Spreker gaat daar niet mee akkoord en zal dit later in de vergadering uitleggen.

De voorzitter:

- Concludeert dat de commissie behoudens de punten van mw. Van Gijlswijk instemt met de wijzigingen.

A5. Conformstukken

a. Nacalculatie Gedeeltelijke Verplaatsing Iederz t.b.v. OV-bureau

(raadsvoorstel 21 januari 2016)

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Geeft het college een compliment voor de zorgvuldigheid en de snelheid waarmee dit project is uitgevoerd.

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 30 maart 2016.

b. Wijziging afstemmingsverordening Participatiewet IOAW en IOAZ 2015

(raadsvoorstel 5 februari 2016)

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 30 maart 2016.

A6. Ingekomen stukken

Geen opmerkingen.

A6. Rondvraag

Mw. Van Duin (SP):

- Ontvangt graag antwoord op een eerder gestelde vraag over de criteria voor vrijwilligerswerk van mensen in de bijstand.

Wethouder Gijsbertsen:

- Zegt dat vrijwilligerswerk arbeidsinschakeling niet in de weg mag staan. Voor het overige is het college voor vrijwilligerswerk. De wethouder stuurt een brief met uitgebreidere uitleg.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Heeft de gemeente net als andere gemeenten tekorten op de bijzondere bijstand? Zo ja, hoe gaat het college hiermee om?

Wethouder Gijsbertsen:

- Bevestigt dat dit zich ook in de gemeente Groningen voordoet. De kosten in verband met beschermingsbewind spelen een grote rol. De gemeente bekijkt bijsturingmogelijkheden.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Vraagt waarom wethouder Schroor zo stellig heeft beweerd dat TSN Begeleiding buiten het faillissement zou blijven.

Wethouder Van der Schaaf:

- Geeft aan dat er volgende week tijdens het geplande debat op teruggekomen zal worden.

Inhoudelijk deel

B1. Onderzoek Armoedebeleid Rekenkamercommissie

(raadsvoorstel 2 maart 2016)

Inspreker dhr. Alderkamp (Cliëntenraad Groningen) vindt het jammer dat het advies van de Cliëntenraad niet op de website van de gemeente staat. Spreker is blij dat de Rekenkamercommissie tot dezelfde conclusies komt als de Cliëntenraad. Spreker is teleurgesteld in de reactie van het college.

Verslag vergadering raadscommissie Werk en Inkomen 16 maart 2016

De gemeente stelt geen duidelijke doelen, waardoor geen heldere resultaten kunnen worden afgelezen. Het blijft onduidelijk of mensen door het armoedebeleid uit de armoede worden gehaald. Ook het probleem van de achterstand van kinderen blijft gehandhaafd omdat de beschikbaar gestelde computers niet aan de eisen voldoen. De gemeente moet laten zien wat het armoedebeleid en het beleid ten aanzien van werkplekken oplevert aan vast werk voor de mensen.

Inspreker mw. De Ruiters (Netwerk FNV Groningen) geeft een voorbeeld van hoe het armoedebeleid in de uitwerking vorm wordt gegeven. Er is veel commentaar mogelijk. Armoede moet worden voorkomen in plaats van dat symptomen worden aangepakt. Via het beleid moeten op een ruimhartige, niet bureaucratische en onvoorwaardelijke manier voorzieningen worden verstrekt.

Inspreker mw. Willems (Dwangarbeid Nee Groningen) is erg geschrokken van de stukken over het armoedebeleid. Volgens de gemeente is armoede een kwestie van beleving en moeten de betrokken mensen gaan participeren. De mensen worden gepusht om vrijwilligerswerk te gaan doen. Spreker is het niet eens met de opvatting dat de Participatiewet een wondermiddel is. De armoede moet worden gestopt.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Zegt dat de conclusies van de Rekenkamercommissie de al jaren bestaande opvatting van de SP onderschrijven, namelijk dat de beoogde doelen en effecten van beleid ontbreken.
- De fractie ondersteunt het voorstel om alle aanbevelingen over te nemen. Er ontbreekt echter een termijn waarbinnen dit concreet vorm moet krijgen. Hoe kijken de voorzitter van de Rekenkamercommissie en het college hier tegenaan?
- Kan het college de eerste drie aanbevelingen in het uitvoeringsprogramma 2017 concreet uitwerken?
- Aanbeveling 4 en 5: welke mogelijkheden ziet het college om afdelingen binnen de gemeente meer te laten samenwerken bij zaken als kwijtschelding?
- Uitvoeringsprogramma 2016: er ontbreken begrotingen per project. Wat komt er terug voor de 200.000 euro die naar het gebiedsgericht werken wordt overgeheveld?
- De aangenomen motie over kleding en speelgoedbonnen: waarom is de raad niet voor 1 maart 2016 geïnformeerd over de uitvoering van de motie?
- Dezelfde vraag geldt voor de motie over de ouderbijdrage en de kosten voor schoolreisjes: waarom is de raad niet voor 1 maart 2016 geïnformeerd?

Mw. Boogaard (PvdA):

- Is tevreden over de reactie van het college. De aandacht voor het Kindpakket is terecht.
- De fractie verwacht van het college dat het zich onverminderd inzet voor een vangnet dat op orde is.
- Aandacht voor efficiency is goed, maar het is niet het enige.
- Naast de financiële onderbouwing is meer duiding nodig. Het beoogde doel moet voor het uitvoeringsprogramma 2017 duidelijk worden zoals de SP heeft gevraagd.
- Spreker verwacht dat het college inzet op verdere samenwerking tussen gemeentelijke en maatschappelijke instellingen. Kan het armoedebeleid een plek krijgen binnen de wijkteams?
- Kan worden gevarieerd in de inkomensgrens bij verschillende regelingen?

Mw. Van Doesen (D66):

- D66 is het eens met de opmerking van de Rekenkamercommissie dat er geen doel- en effectmeting van het beleid mogelijk is.
- Het is een gemis dat niet duidelijk is hoeveel mensen door het beleid uit de armoede zijn gekomen.
- Schuldproblematiek: spreker vraagt aandacht hiervoor en speciaal voor het Nationaal Initiatief Herstructurering Schulden.
- De fractie stemt in met het programma voor 2016, maar wil extra investeren in de schuldhulpverlening.

Mw. Akkerman (VVD):

- Kan zich vinden in de aanbevelingen en speciaal die over het meetbaar maken van de effecten van beleid. Wat gaat het college doen?
- Is het college bereid om als ambitie te stellen dat de gemeente uit de top-10 wil van gemeenten met de meeste mensen in armoede?

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Kan zich vinden in de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamercommissie.

- Doelen en effecten: de fractie is het eens met de conclusie van de Rekenkamercommissie.
- De gemeente kan de eigen regelingen beter communiceren.
- De samenwerking tussen gemeente en maatschappelijke organisaties moet krachtig worden opgepakt.
- Spreker wijst op het belang van preventie en noemt het project Jouw schuld is jouw schuld.

Mw. Chakor (GroenLinks):

- Vindt de aanbevelingen nuttig, de stad kan er iets mee.
- Vindt het belangrijk dat beleid effecten heeft: niet de cijfers, maar de mensen erachter.
- De projecten voor kinderen zijn erg belangrijk.
- Kan het geheel van projecten inzichtelijker worden gemaakt voor de mensen waar het om gaat? Kunnen projecten worden samengevoegd?
- Spreker sluit zich aan bij de vraag om een beter inzicht in de doelgroep te krijgen.

Dhr. Bolle (CDA):

- Kan zich vinden in het raadsvoorstel. De aanbevelingen zouden in het uitvoeringsprogramma 2017 meegenomen moeten worden.
- Het is belangrijk een doel te hebben en de effecten te meten. Het opzetten van prestatie-indicatoren is een goede start. De kennis van de doelgroep is van essentieel belang.

Dhr. Banach (Student en Stad):

- Vindt de uitkomsten van het onderzoek opmerkelijk. Het formuleren van doelen en de beoogde effecten is belangrijk.
- Het niet kennen van de doelgroep: hoe wordt de doelgroep in beeld gebracht?
- De fractie is het in grote lijnen eens met de reactie van het college en steunt het raadsvoorstel. Er is wel meer inzet vooraf nodig om inzicht in de beoogde effecten te krijgen.
- Sluit zich aan bij de vraag van de SP om een termijn te verbinden aan de aanbevelingen.

Dhr. Van Zoelen (PvdD):

- Armoedebestrijding is in veel gevallen maatwerk. Het is goed de samenwerking tussen gemeenten en maatschappelijke organisaties te bevorderen en aan preventie te doen.
- Het klopt dat sommige effecten gespecificeerd moeten worden. Daartoe moet eerst armoede zoveel mogelijk in kaart worden gebracht.
- Wijkteams maken het mogelijk de mensen te leren kennen die onder de doelgroep vallen.
- Participatie: wat gaat de wethouder doen om het vertrouwen te vergroten? Versimpeling van procedures is noodzakelijk.
- Het meer inzetten van ervaringsdeskundigen is goed.
- Spreker kan zich vinden in de overige aanbevelingen in het rapport.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Is lid van de Rekenkamercommissie en is blij dat de fractie de aanbevelingen grotendeels overnemen.
- Kan het college reageren op de insprekers?
- Is al informatie beschikbaar over de pilot in Lewenborg?
- Waarom is zo weinig gebruikgemaakt van de landelijke gelden voor energiebesparing in huurhuizen? Hoe is dit in Groningen?
- Is het eens met de SP de aanbevelingen in het uitvoeringsprogramma 2017 op te nemen.

De voorzitter:

- Geeft eerst het woord aan de voorzitter van de Rekenkamercommissie.

Dhr. Zuurbier (voorzitter Rekenkamercommissie):

- Reageert op de aan hem gestelde vragen.
- De vraag over de termijn: dit is aan het college.
- De vraag van mw. Chakor: het meten van kwalitatieve zaken is goed mogelijk. Spreker wijst op het belang van het signaleren en meten van niet-beoogde effecten.
- Het is belangrijk dat de raad goede informatie krijgt over de resultaten en effecten.

Wethouder Gijsbertsen:

- Naast armoedebelief is het economisch beleid belangrijk om mensen uit de armoede te krijgen en om Groningen uit de top 3 te halen.
- Het college gaat door met het meetbaar maken van effecten. Er komt een projectenmonitor. Het college wil wel reëel blijven bij het bepalen van wat kan worden gemeten en waarop kan worden gestuurd.

- Het college wil de raad beter informeren en betrekken over de te maken keuzes wat betreft de meetbaarheid van effecten. De wethouder wil het afwegingskader met de raad delen.
- De wethouder is verrast over de opmerkingen over de moties en verwijst naar de brief in februari en er is geld opgenomen in het uitvoeringsplan 2016. De gemeente is hard aan het werk op de verschillende terreinen.
- De meerdere loketten: de wethouder legt uit wat de gemeente doet, bijvoorbeeld op het gebied van de dienstverlening.
- De verschillende loketten: het college heeft hier over gesproken. Er wordt al het nodige gedaan op bijvoorbeeld het vlak van zorg en armoede.
- Gebiedsgericht werken: het klopt dat er geld is overgeheveld naar de gebieden. Het is aan het gebied zelf om afwegingen te maken.
- De schulden: de raad ontvangt een uitnodiging van het college voor een workshop over de ruimte die de gemeente kan innemen.
- Pilot energiebesparing: voor de zomer komt de evaluatie
- Uitvoering motie in verband met tegemoetkoming scholen in ouderbijdrage: de raad ontvangt een motiebrief.
- De relatie met het economisch beleid wordt door het college goed in de gaten gehouden. De wethouder heeft goede hoop dat de effecten voor een deel ten goede komen aan de mensen die dit het meeste nodig hebben.
- Het college wil niet opnieuw een discussie voeren over de inkomensgrenzen.

De voorzitter:

- Stelt vast dat de collegebrief over het Uitvoeringsplan armoedeprojecten 2016 en de Armoedemonitor 2015 niet in de raad aan de orde hoeven te komen.

Het voorstel gaat als stuk met 1-minuutinterventie naar de raad van 30 maart 2016.

B2. Burgerinitiatief stichting MIES - wensen en bedenkingen

(collegebrief 26 februari 2016)

Inspreker dhr. Wennekes (namens project MIES) geeft uitleg over het project MIES. MIES staat voor innovatie maatschappij en samenleving via experimenten. Aan de orde is het idee voor een onvoorwaardelijk basisinkomen. Het experiment voor een gezin start zodra burgers 12.000 euro hebben ingelegd. Het gezin gaat een jaar uit de uitkeringssituatie die als knellend wordt ervaren. Het college vraagt de raad wensen en bedenkingen te geven. MIES zal de onderzoeksresultaten naar de raad sturen.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Vindt een basisinkomen onbetaalbaar en onuitvoerbaar terwijl het afleidt van de echte problemen in de stad. Het is veel belangrijker zoveel mogelijk mensen actief en aan het werk te krijgen en te houden.
- Een basisinkomen is onbetaalbaar als het voor de gehele stad moet worden ingevoerd. Het experiment levert geen besparing op. Mensen worden ontmoedigd te gaan werken.
- Een basisinkomen helpt niet mensen langdurig uit een uitkering te houden.
- De fractie is alleen voor een basisinkomen als de markt het financiert.
- De fractie is tegen het experiment. Staat het college nog steeds achter eerder gedane uitspraken geen basisinkomen te willen invoeren? Vinden het college en de andere fracties het experiment onbetaalbaar en onuitvoerbaar en tevens misleidend is? Wat zijn de succescriteria van dit experiment? Wat gaat het college doen na het experiment?

Dhr. Van Zoelen (PvdD):

- Is voor het flexibeler omgaan met de regels voor een bijstandsuitkering.
- De fractie staat positief tegenover het experiment en wil ervan leren.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Steunt de experimenten die het college wil starten op het gebied van de sociale zekerheid. Het aantal mensen met een uitkering is onacceptabel hoog.
- Steunt het collegevoorstel en is voor het eenmalig uitvoeren van het voorliggende experiment.
- De gemeente kan van het experiment leren.

Mw. Van Doesen (D66):

- Zegt dat veel mensen het regelvrije experiment ondersteunen. De fractie steunt het collegevoorstel.

- Het is goed dat er stap voor stap ervaring wordt opgedaan.

Mw. Chakor (GroenLinks):

- Vindt dat experimenten en initiatieven van burgers goed passen bij de vernieuwing van het sociaal domein.
- Steunt het collegevoorstel. Het zou goed zijn als de resultaten in de raad worden besproken.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Vindt het goed dat het college achter dit soort experimenten staat. De fractie steunt het experiment. De regelgeving is vaak knellend.
- De gemeente kan leren van het experiment.

Dhr. Banach (Student en Stad):

- Maakt een aantal kanttekeningen.
- Wat is voor het college de voornaamste reden het experiment te steunen? Hoe zal het college met de uitkomsten omgaan? Is een vervolg mogelijk?
- Het experiment is te beperkt om conclusies aan te verbinden.
- Hoe kijkt de wethouder naar het basisinkomen mede in verband met dit experiment?

Dhr. Bolle (CDA):

- Vindt het vreemd dat geld wordt gevraagd aan de gemeente.
- Vindt het duidelijk dat het experiment betrekking heeft op het mogelijk maken van een basisinkomen.
- Ook in de bijstand wordt geëxperimenteerd met de mogelijkheid te ondernemen. Hoe zit het met het rechtvaardigheidsprincipe?

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Vindt experimenteren prima, maar heeft enkele bedenkingen bij dit experiment.
- Vraagt zich af hoe uit dit beperkte experiment conclusies kunnen worden getrokken.
- Hoe heeft de loting plaatsgevonden? Wie konden zich inschrijven?

Mw. Van Duin (SP):

- Zegt dat het college verplicht is aan te geven waarom een experiment inhoudelijk wordt ondersteund en wat er bereikt dient te worden. Het college maakt beide punten niet duidelijk.
- Wat behelst het experiment als het geen basisinkomen mag heten?
- Het algemeen basisinkomen doet afbreuk aan het verbeteren van sociale zekerheid. Het experiment is een pure vorm van willekeur en geen voorbeeld van een experiment op het gebied van sociale zekerheid.
- De mensen die zijn aangewezen op sociale zekerheid hebben niets aan het experiment. Het college kan beter iets doen wat ten goede komt aan de inwoners van de stad.

Wethouder Gijsbertsen:

- Zegt dat het college een pragmatische benadering heeft gekozen los van de inhoud van het experiment. Het college staat open voor burgerinitiatieven en wil dat zo mogelijk faciliteren en vindt vernieuwing van de sociale zekerheid in brede zin noodzakelijk. Een eenmalige subsidie is daarom terecht.
- De vraag was: moet het college dit blokkeren? Veel mensen steunen dit burgerinitiatief. De vraag over de inhoud en de beoogde resultaten hoort thuis bij MIES.
- Het college heeft enkele dingen met MIES geborgd. Verder is goed gekeken naar een rechtmatige opzet van het experiment.

Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raad van 30 maart 2016.

De voorzitter sluit de vergadering om 19.10 uur.